

Міжнародна науково-практична конференція «Українознавство у розбудові незалежної України та розвитку українства в сучасному світі: досвід та проблеми»

31 жовтня 2013 р. у Національному науково-дослідному інституті українознавства та всесвітньої історії відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Українознавство у розбудові незалежної України та розвитку українства в сучасному світі: досвід та проблеми». Цей важливий українознавчий форум було успішно проведено у контексті реалізації фундаментальних і прикладних науково-дослідних проектів, які виконувалися у ННДІУВІ упродовж 2012–2013 рр. під патронатом МОН України. Організатором конференції був ННДІУВІ, а співорганізаторами –

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти та

Інститут післядипломної педагогічної освіти

Київського університету

ім.

Бориса Грінченка. Участь у конференції взяло

понад 80

науковців

з України, Словаччини і Канади. Під час роботи пленарного, 4 секційних засідань та 2

круглих столів обговорено нагальні теоретичні і науково-практичні проблеми

українознавства у розбудові незалежної України та розвитку українства у сучасному світі.

Пленарне засідання відкрив його головуєчий – доктор історичних наук, професор, директор ННДІУВІ А.С.Чайковський, який привітав учасників і гостей з початком роботи українознавчого форуму та побажав їм успішного і конструктивного діалогу. Під час пленарного засідання було виголошено такі доповіді:

- «Українська народна культура в канадських преріях» (Гримич Марина Віллівна (Київ), Климаш Роберт-Богдан (Вінніпег, Канада), доповідь за згодою шановного професора виголосила М.В. Гримич);
- «Повернення Ореста Зілінського в Україну» (Мушинка Микола Іванович (Пряшів, Словаччина), доповідь за згодою шановного професора виголосила О.П. Данилюк-Кульчицька);
- «Епістемологія концептів українознавства» (Усатенко Тамара Пилипівна (Київ));
- «З історії української освіти в Бразилії» (Гримич Марина Віллівна, Горенко Лариса Іванівна, Жовтий Сергій Анатолійович, Коротя-Ковальська Валентина Павлівна, Осипчук Олена Юріївна (Київ), доповідь виголосила М.В. Гримич);
- «Історія в контенті навчально-методичних комплектів з української мови для загальноосвітніх навчальних закладів» (Пономаренко Ангеліна Юріївна (Київ));
- «Геостратегічні ідеї В. Вернадського у статтях та листуванні з українськими вченими» (Турпак Надія Василівна (Київ)).

Після пленарного засідання розпочали роботу секційні засідання та круглі столи.

Так, на секції 1 «Сучасне українознавство в поступі українського народу: концептуальні та теоретико-методологічні основи», де головували: д.і.н., проф. Калакура Я.С., к.і.н., доц. Токар Л.К., було виголошено 13 доповідей. Особливу увагу привернули виступи Бевз

Тетяни Анатоліївни (Київ) «Всеукраїнські референдуми: ініціативи і реалії у контексті українського державотворення»,

Калакури

Ярослава Степановича (Київ) «Цивілізаційний вибір України: теоретико-методологічний підхід»;

Киридон

Алли Миколаївни (Київ) «Історична пам'ять в бутті українського народу»,

Краснодемської

Ірини Йосипівни (Київ) «Системний підхід як визначальний принцип в становленні й розвитку українознавства», Петриченко Катерини Вікторівни (Київ) «Витоки та проголошення незалежності України (за документами Центрального державного архіву зарубіжної україніки)»,

Присяжної

Тетяни Михайлівни (Київ) «Взаємозалежність освітньо-виховного і цивілізаційного розвитку сучасної України в аспекті українознавства»,

Сцібана

Олександра Євгеновича (Київ) «

Екофільне

природокористування в цивілізаційному поступі сучасної України»,

Токара

Леоніда Кириловича (Київ) «Об'єктивна природа становлення українознавства як системного знання та сучасні проблеми його розвитку», Толочка Дениса

Володимировича (Київ) «Самовизначення етнічних спільнот в розвитку сучасної України»,

Хоменка

Олександра Анатолійовича (Київ) «Концепційні засади художньої словесності в парадигмі сучасного українознавства»,

Шкрібляка

Петра Васильовича (Верховина, Івано-Франківська обл.) «Українознавство у розбудові Української незалежної держави»,

Ярошинського

Олега Богдановича (Київ) «Українознавство в контексті національно-культурного і духовного відродження України», Губського Сергія Івановича (Київ) «Світоглядні та суспільно-політичні питання у формуванні Збройних сил України: історичний досвід та проблеми»,

Єрмашова

Тараса Васильовича (Київ) «Спадщина С.Єфремова у становленні та розвитку українознавства».

На секції 2 «Українознавчі дослідження вітчизняних етнічних, державотворчих, націєтво
рчих і ку

льтуротворчих
процесів», де головували
д.і.н

, проф., Баран В.Д.,

к.і.н

. Фігурний Ю.С., було виголошено 9 доповідей. Особливу увагу привернули виступи:
Барана Володимира Даниловича (Київ) «У пошуках джерел українського народу»,
Воропаєвої

Тетяни Сергіївни (Київ) «Динаміка розвитку національної та цивілізаційної ідентичності
громадян України (1991–2013)»,

Горенко

Лариси Іванівни (Київ) «Культурологічні детермінанти українознавчої науки»,

Доценка

Віктора Олеговича (Ірпінь, Київська обл.) «Єврейська меншина українських губерній
Російської імперії в кінці XIX – на початку XX ст.»,

Зарецького

Олексія

Вікторовича

(Київ) «Українське шістдесятництво в культурологічному, історичному та мистецькому
вимірах», Кухар Вікторії Віталіївни (Київ) «Перспективи розвитку неформальних
субкультур в Україні у XXI ст.»), Фігурного Юрія Степановича (Київ) «Основні проблеми
українського

етнодержавонацієтворення

на зламі століть (кінець XVI – початок XVII ст.)», Чиркова Олега

Адольфовича

(Київ) «Дослідження Вікіпедії як явища історії України і світу у ННДІУВІ»,

Ятченка

Володимира Феодосійовича (Київ) «Морально-психологічний вимір Голодомору
1932–1933 рр. в контексті сучасних українознавчих студій».

На секції 3 «Розвиток періодичних українознавчих видань в Україні та за її межами,
проблеми і перспективи та інноваційна діяльність державних науково-дослідних
установ», де головували зав. від. Варзар Т.М., зав. від. Ренке Т.Л., було виголошено 11
доповідей. Особливу увагу привернули виступи

Ренке

Тетяни Леонідівни (Київ) «Розвиток періодичних українознавчих видань в Україні:
проблеми і перспективи (ISSN, SCOPUS)»,

Гончарук Валентини Анатоліївни (Умань, Черкаська обл.) «Краєзнавча діяльність науково-дослідної лабораторії «Етнологія Черкаського краю» в контексті дослідження Східного Поділля», Гук Любові Леонідівни (Київ) «Дизайнерська освіта в сучасній Україні: нові концептуальні підходи», Зайцевої Інни Веніамінівни (м.Ірпінь , Київська обл.) «Особливості формування культурологічної компетентності студентів в умовах зміни освітніх парадигм», Калити Олени Петрівни (м.Ірпінь , Київська обл.) «Комунікація і культурогенез сучасності: метафора суб'єктивності», Литвиненко Олени Валентинівни (Київ) «Розвиток інформаційного суспільства в Україні», Олійника Олександра Миколайовича (Харків) «Реформування в сфері праці в Україні в 1991–2013 рр.», Петькун Світлана Михайлівна (Київ) «Глобалізація як культуротворча парадигма сучасного суспільства», Проданюка Федора Миколайовича (Київ) «Діяльність Тимчасового Комітету для заснування Національної Бібліотеки Української Держави у Києві», Циганок Оксани Олександрівни (Умань) «Основні етапи пошукової українознавчої роботи студентів-філологів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини», Яремчука Володимира Володимировича (Умань) «Проблемна лекція з українознавства як засіб професійного розвитку майбутніх студентів філологічного факультету».

На секції 4 «Знання про Україну та українців у сучасних зарубіжних всесвітньо-історичному та загальному гуманітарному дискурсах», де головувала: к.і.н

Дідух

Л.В.

, с

екретар:

к.і.н

. Іванченко О.Г., було виголошено 6 доповідей. Особливу увагу привернули виступи: Данилюк-Кульчицької Оксани Петрівни (Київ) «Розвиток знань про Україну та українців у сучасних словацьких наукових центрах»,

Дідух

Людмили Валентинівни (Київ) «Науково-дослідний проект ННДІУВІ «Знання про Україну та українців у змісті та структурі зарубіжної системи історичної освіти», Іванченко Оксани Григорівни (Київ) «Репрезентація українознавчих знань в системі національної освіти

Республіки Хорватія»,

Ілюк

Тетяни Василівни (Київ) «Розвиток українознавчих студій на теренах Грецької

Республіки: стан, проблеми та перспективи (1991–2013 рр.)»,

Росицького

Вадима Сергійовича (Київ) «Дослідження повсякдення української діаспори в Росії»,

Шевченко Тетяни Миколаївни (Київ) «Німецька україністика сьогодні: дослідні центри, навчальні заклади, інформаційні ресурси».

Також у форматі Міжнародної конференції були проведені два круглі столи. На першому круглому столі на тему «Викладання українознавства в загальноосвітніх навчальних закладах у проекції освітніх реформ», де співголовами були Чайковський А.С., докт. іст. наук, професор, директор ННДІУВІ, Удод О.А., член-кор. НАПНУ, докт

.

іст

. наук, професор, директор

ІТЗО,

Левітас Ф.Л.,

докт

.

іст

. наук, професор,

завідувач кафедри методики суспільно-гуманітарної освіти і виховання

ІППО КУ ім. Б. Грінченка, а модератором Пономаренко А.Ю.,

канд. філол. наук, завідувач відділу української філології ННДІУВІ було виголошено 13 доповідей, зокрема такі:

Присяжна

Тетяна Михайлівна (Київ) «Програми з українознавства для початкової школи»,

Фесік

Олена Ігорівна (Київ) «Програми з українознавства для 5 –

11 класів у проекції вимог до нових

Держстандартів

»,

Жембровська

Антоніна Миколаївна (Київ) «Навчально-методичне забезпечення курсу українознавства в початковій школі»,

Шинкарук

Неоніла Іванівна (Київ) «Навчально-методичне забезпечення курсу українознавства в основній школі»,

Беззуб

Юрій Віленович (Київ) «Українознавство в загальноосвітніх навчальних закладах

м.Києва

»,

Мартинець

Лілія

Асхатівна

(Донецьк) «

Українознавство як інтегрований навчально-виховний предмет у загальноосвітньому навчальному закладі: досвід та перспективи викладання»,

Мінченко

Тамара Антонівна (Чернівці) «Українознавча спрямованість освіти й виховання (з досвіду роботи педагогічних колективів Чернівецької області)»,

Головай

Ірина Андріївна (Київ) «Курс українознавства і сучасна школа»,

Дерев'янченко

Наталія Миколаївна, Кузьменко Раїса Петрівна (Донецька обл.) «Українознавство в навчально-виховному процесі загальноосвітніх навчальних закладів

Великоновосілівського

району

Донецької області»,

Авілова

Олена Василівна (Донецька обл.) «Вивчення українознавства – запорука розвитку життєтворчих

компетентностей

учнів»,

Лавренчук

Тетяна Семенівна (Київ) «Напрями та форми українознавчої роботи в загальноосвітньому навчальному закладі»,

Коміренко

Лілія Іванівна (Київ) «Роль українознавства і відродження національних традицій у посиленні ефективності громадянського виховання учнів».

На круглому столі «Україна В.І. Вернадського (до 150-річчя з дня народження В.І. Вернадського)», де головували: д. філос. н. Крисаченко В.С., к. політич. н. Дідик О.Д., секретар: ст.

лаб

. Гула В.Д., було виголошено 11 доповідей і 10 повідомлень. Особливу увагу привернули виступи таких учасників круглого столу: Піскун Валентини Миколаївни (Київ) «Листи В.І. Вернадського до сина: роздуми про Україну», Ємець Тетяни Михайлівни «Система українознавства В.І. Вернадського», Чиркова Олега

Адольфовича

(Київ) «

Володимир Вернадський у найбільшій, вільній, багатомовній веб-енциклопедії

– «

Вікіпедії

»

Крисаченка

Валентина Семеновича (Київ) «Цивілізаційна концепція В.І.Вернадського»,

Воропаєвої

Тетяни Сергіївни (Київ) «Смисли і набутки цивілізаційного поступу України», Гули

Володимира Дмитровича (Київ) «В.І.Вернадський про перемогу сил Розуму», Дякової

Олени Валеріївни (Київ) «В.І.Вернадський у світі української діаспори», Іщенко Юрія

Антоновича (Київ) «Проблема початку і вічності життя в розмислах В.І.Вернадського»,

Коткової

Марії Василівни (Київ) «Інноваційний потенціал медіа-культурних практик в гуманітарній сфері», Лісовського Сергія

Антоновича

(Київ) «Концепція сталого розвитку: виміри і перспективи»,

Лебедевої

Юлії Олександрівни (Київ) «М.Грушевський – В.Вернадський: розбудова української науки»,

Мостяєва

Олександра Івановича (Київ) «Геополітичні складові цивілізаційного образу

України», Овчаренко Валентини Володимирівни

(Київ)

«

Ноосферні

референції проблеми Ренесансу»,

Позднякова

Володимира Михайловича (Київ) «

Геоетика

в

ноосферній

концепції В.І.Вернадського», Попова Миколи Васильовича (Київ) «Людяність як даність»,

Солобай

Юрія Володимировича (Київ) «Відкритість природного світу людині: методологічні

роздуми», Терлецького Віталія Михайловича (Київ) «Вернадський і Кант», Толочка

Дениса Володимировича (Київ) «Українське питання в поглядах В.І.Вернадського».

Фігурний Ю.С., к.іст.н.,

завідувач відділу української етнології ННДІУВІ.

